

د افغانستان اسلامي امارت

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت

د مساجدو د ارشاد او انسجام ریاست

د جمعې ورځې د خطابت موضوع او

لیکلی تقریر او بیان چې د هیواد د مرکز او ولایاتو

ټولو خطیبانو ته په دواړو ملي ژبو (پښتو او دري) کې لیرل کېږي.

۱ / ربيع الثاني / ۱۴۴۶ هـ، ق مطابق ۱۳ / میزان / ۱۴۰۳ هـ، ش

فوائد دُنوی و اُخروی صله رحمی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي خلق من الماء بشراً ، فجعله نسباً وصهراً ، وأوجب صلة الأرحام وأعظم في ذلك أجراً ، والصلاة والسلام على سيدنا محمد أرفع الناس ذكراً ، وعلى آله وصحبه أعظم الأتباع قدراً ، أما بعد :

قال الله سبحانه وتعالى في كتابه المجيد و فرقانه الحميد: (وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا). النساء: (۱)

مسلمانان گرانقدر و محترم! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

برخلاف دیگر جوامع؛ جامعه اسلامی در بین خود یک جامعه با محبت و کمک کننده میباشد، الله تعالی میخواهد که برادری در بین افراد جامعه اسلامی قائم و دائم و یکی با دیگر روابط نیک و صله رحمی داشته باشند. از همین جهت دین مقدس اسلام هر آن عملی که در بین مردم رابطه نیک را مضبوط میکند و در بین مسلمانان هلمحبت و تعاون را قوی تر میسازد آنرا ستوده و برای او حکم کرده است؛ و هر آن عملی که در بین دوستان و اقارب سبب اختلاف، جنگ، جدال و نفرت میگردد و رابطه دوستی را از بین می برد آنرا حرام و ناروا قرار داده است. از جمله آن اعمالیکه در بین مسلمانانها بخصوص در بین دوستان و اقارب محبت و تعاون را زیاد میکند مراعات کردن صله رحمی است.

الله تعالی به رعایت صله رحمی امر کرده است و از قطع صله رحمی منع کرده است.

رعایت صله رحمی واجب است و قطع صله رحمی گناه کبیره است الله جلاله میفرماید: (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ). النحل: (۹۰)

ترجمه:- یقیناً الله به انصاف و نیکی و بخشش به نزدیکان دستور میدهد و از بی حیائی و کار ناپسند و از تجاوز به دیگران منع میکند شمارا پند میدهد تا پند گیرید.

حافظ ابن کثیر در معنی (و آت ذالقربی) میگوید: (أي يأمر بصلة الأرحام). تفسیر ابن کثیر (۲ / ۷۰۹)، الله تعالی به رعایت صله رحمی امر کرده است.

در یک آیه کریمه آمده است: { فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ، أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ } محمد: (۲۳-۲۲)

ترجمه:- پس آیا توقع دارید که اگر از طاعت الله و رسول روی گردانید در زمین فساد و قطع صله رحمی کنید آنان کسانی اند که الله ایشان را لعنت کرده است، لذا گوشه‌هایشان را کر و چشمانشان را کور ساخته است.

نظر امام ابن عابدین رحمه الله این است که با تمام دوستان رعایت کردن صله رحمی واجب است که او از جمله محارم باشد و یا از جمله غیر محارم. و امام نووی رحمه الله این سخن را صواب و برابر شمرده است. رد المختار (۲۷/ ۴۸)

بنأ در جمله اقارب دوستان پدری و از طرف مادر دوستان خسر خیلی را شامل میشود.

مراد از رعایت صله رحمی احسان و نیکی کردن با دوستان و با آنها تا حد امکان خیر رساندن و شر را از آنها دفع کردن است و مراد از قطع صله رحمی بدی رساندن به دوستان و قطع روابط با دوستان است .

رعایت صله رحمی اشکال مختلف دارد؛ مانند: سلام دادن به دوستان ، تحفه دادن به آنها و کمک مالی نمودن با آنها، در وقت سختی با دوستان همکاری کردن، زیارت و مجلس کردن با دوستان، صحبت کردن با آنها و با آنها احسان کردن و رد نکردن تقاضاهای آنها و غیره... الدر المختار (۶/ ۷۳۲)

دوستان را مهمانی دادن، احوال پرسی آنها و عیادت و در غم و خوشحالی دوستان اشتراک کردن و احترام کردن بزرگان آنها، و در بین دوستان صلح کردن و اجابت دعوت آنها.

رعایت صله رحمی این نیست که اگر دوستان با تو دوستی را رعایت کردند تو هم با آنها دوستی را مراعات کن و اگر دوستان با تو مقاطعه کردند تو هم با آنها مقاطعه کن بلکه رعایت صله رحمی حقیقی آن است که اگر دوستان با تو صله رحمی را مراعات نکردند تو با آنها صله رحمی را رعایت کن.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الرَّحِمَ مَعْلَقَةٌ بِالْعَرْشِ وَلَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِيِّ وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا انْقَطَعَتْ رَحِمُهُ وَصَلَهَا». مسند أحمد (۱۱/ ۷۷) قال شعيب الأرنؤوط :
إسناده صحيح

ترجمه:- از عبد الله ابن عمرو رضی الله عنه روایت است او میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: صله رحمی به عرش آویزان است و رعایت کننده صله رحمی آن نیست که در عوض صله رحمی دیگران صله رحمی کند، بلکه صله رعایت کننده صله رحمی حقیقی آن است که اگر دوستان با او دوستی را قطع میکنند او با آنها دوستی را وصل میکند و صله رحمی را مراعات میکند.

در باره رعایت صله رحمی آیات و احادیث زیادی آمده است که به اهمیت این موضوع دلالت میکند.

رعایت صله رحمی فوائد زیاد دنیوی و اخروی دارد که بعضی آنها قرار ذیل است:

۱- با رعایت کردن صله رحمی محبت الله تعالی حاصل میشود.

در یک حدیث شریف قدسی آمده است: عن عبادة بن الصامت رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم يرفعه إلى الرب عز وجل قال: «حَفَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ وَحَفَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ، وَحَفَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَوَاصِلِينَ فِيَّ» مسند أحمد مخرجا (۳۶/ ۳۹۹) وصححه ابن حجر في الفتح.

ترجمه:- از عباده ابن صامت رضی الله عنه روایت است او میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم میگوید که الله تعالی فرموده است: محبت من با آن مردمی لازم شده است که یکی با دیگر بخاطر من محبت میکنند (یعنی بخاطر بدست آوردن رضای من) و واجب شده است محبت من از برای آن مردمیکه در بین خود یکی با دیگر بخاطر رضای من

ملاقات میکنند و محبت من واجب شده است، و واجب شده است از برای آن مردمیکه بخاطر رضای من یکی بالای دیگر خرج میکنند یعنی بخاطر پوره کردن حاجت برادر مسلمان خود خود را در مشقت قرار میدهد و مال خود را خرج میکند، و واجب شده است محبت من از برای آن مردمی که در بین خود صله رحمی میکنند و روابط خود را بخاطر رضای من حفظ میکنند.

در حدیث قدسی فوق الله تعالی به نفس خود تفضلاً محبت را واجب گردانیده است از برای آن مردمیکه یکی با دیگر صله رحمی میکنند.

۲- مراعات صله رحمی علامه ایمان کامل است.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ» صحیح البخاری (۱۵/ ۳۷۴)

ترجمه:- از ابوهریره رضي الله عنه روایت است که نبی علیه الصلاة والسلام فرمودند: کسی که به الله تعالی ایمان و به روز آخرت ایمان (کامل) دارد. مهمان خود را احترام میکند. و کسیکه به الله تعالی و روز آخرت ایمان کامل دارد رابطه خود را با دوستان محکم میکند یعنی صله رحمی را مراعات میکند.

۳- رعایت صله رحمی سب دخول جنت است.

الله تعالی کسانی را به جنت داخل میکند که صله رحمی را رعایت کرده باشند. الله جل جلاله میفرماید: ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ
مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوَصَّلَ وَيَإْخُشُونَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ * وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَعُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَقَبَى الدَّارِ﴾ [الرعد: (۲۱-۲۲)]

ترجمه:- و کسانی اند که پیوسته نگره میدارند آنچه را که الله به پیوستن آن دستور داده است و از پروردگارشان میترسند و از حساب سخت در حراس اند و کسانی اند که برای طلب دیدار روی الله شکیبائی میکنند و نماز را برپا میدارند و از آنچه به آنها روزی دادیم پنهان و آشکار خرج میکنند و بدی را به نیکی دفع میکنند عاقبت نیک دنیا از آن ایشان است.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ الْمُجَاشِعِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالَ ذَاتَ يَوْمٍ فِي
خُطْبَتِهِ... وَأَهْلُ الْجَنَّةِ ثَلَاثَةٌ ذُو سُلْطَانٍ مُقْسِطٍ مُتَّصِدِّقٌ مُوَفَّقٌ وَرَجُلٌ رَحِيمٌ رَقِيقُ الْقَلْبِ لِكُلِّ ذِي قُرْبَى وَمُسْلِمٌ وَعَفِيفٌ
مُتَعَفِّفٌ ذُو عِيَالٍ. مسلم (۸/ ۱۵۸)

ترجمه:- از حضرت عیاض بن حمار مجاشعی رضي الله عنه روایت است، که رسول الله صلی الله علیه وسلم یک روزی در خطبه خود فرمودند: جنتی ها سه قسم مردم اند: (اول) صاحب سلطنت پادشاهی که عادل و خیرات کننده و درکارهای نیک کامیاب و موفق باشد. دوم: آن شخصیکه مهربان و صاحب قلب نرم بالای دوستان و مسلمانان باشد؛ (سوم) آن شخصیکه از گناه و حرام خود را حفاظت نموده و از سوال گری هم خود داری میکند. و صاحب عیال می باشد.

در یک حدیث شریف دیگر آمده است: عَنْ أَبِي أَيُّوبَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَخْبِرْنِي
بِعَمَلٍ يَدْخُلُنِي الْجَنَّةَ، قَالَ: مَا لَهُ مَا لَهُ. وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَرَبُّ مَا لَهُ، تَعْبُدُ اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتَقِيمُ
الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصِلُ الرَّحِمَ». صحیح البخاری (۲/ ۱۰۴)

ترجمه:- از ابو ایوب انصاری رضي الله عنه روایت است او میگوید که یک شخص به نبی علیه السلام گفت: من را خبر کن به عملی که بواسطه آن داخل جنت شوم، قوم گفتند: این آدم چه میکند! این آدم چه میکند! این یک ضرورت مبرم دارد؛ سپس به او فرمود: عبادت الله بکن و به او شریک قایل مشو؛ نماز را برپا بدار، زکاة را اداء کن و صله رحمی را قائم بدار.

۴- رعایت صلہ رحمی سبب فراخی رزق و زیادت در عمر است.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ أَوْ يُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ». صحیح البخاری ت (۲۳۵/ ۵)

ترجمه:- از حضرت انس ابن مالک رضی الله عنه روایت است او میگوید که من از رسول الله صلی الله علیه وسلم شنیده ام که فرمودند: کسیکه خوشحال میشود بر اینکه روزی او فراخ و مرگ او تأخیر کرده شود، پس باید صلہ رحمی را رعایت کند.

در روایت ترمذی و احمد آمده است: عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «تَعَلَّمُوا مِنْ أُنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُمْ فَإِنَّ صَلَّةَ الرَّحِمِ مَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ مَثْرَأَةٌ فِي الْمَالِ مَنْسَأَةٌ فِي الْأَثَرِ» سنن الترمذی (۳۵۱/ ۴)، مسند احمد بن حنبل- ن (۲/ ۳۷۴) تعلیق شعیب الأرناؤوط : إسناده حسن

ترجمه:- از ابو هریره رضی الله عنه روایت است او میگوید که نبی علیه السلام فرمودند: بیاموزید از نسب آنچه را که به آن صلہ رحمی را رعایت کنید زیرا که رعایت صلہ رحمی سبب محبت به اهل، سبب زیادت رزق و تأخیر مرگ است. (منسأة) از نسا گرفته شده است تأخیر را گفته میشود. و (الأثر) اجل را گفته میشود یعنی صلہ رحمی سبب تأخیر اجل و موجب زیادت عمر است. مرقاة المفاتیح (۲۱۳/ ۱۴) در اصل اثر نقش قدم در زمین را گفته میشود یعنی کسیکه زندگی میکند اثر او باقی می ماند. پس کسیکه اثر او تأخیر میشود معنی این است عمر او زیاد میشود.

در حدیث شریف زیادت عمر یا بنا بر حقیقت است و یا از آن مجاز مراد است به این معنی کسیکه صلہ رحمی را رعایت میکند الله تعالی در عمر و روزی او برکت می اندازد والله تعالی به او توفیق میدهد که در عمر بیست ساله خود به اندازه پنجاه سال کارهای نیک را انجام میدهد، مانند امام نووی رحمه الله که در عمر پنجاه سالگی به اندازه صد سال کتابها را تألیف کرده است.

همچنان الله تعالی در رزق و روزی او برکت می اندازد که ده هزار افغانی همه ضروریات آنرا کفایت میکند و این بهتر است از آن صد هزار افغانی که در آن برکت نباشد که همین مقدار ضروریات او را بر آورده نمی کند بلکه قرضدار هم میباشد از این جهت نبی علیه السلام دعا کرده است : (اللهم اكفني بحلالك عن حرامك وأغنني بفضلك عن سواك). سنن الترمذی (۵۶۰/ ۵)

۵- رعایت صلہ رحمی سبب رابطه با الله تعالی است.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ الرَّحِمَ شَجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَقَالَ اللَّهُ مَنْ وَصَلَكَ وَصَلْتُهُ وَمَنْ قَطَعَكَ قَطَعْتُهُ». صحیح البخار (۱۵۷/ ۱۵)

ترجمه:- از ابو هریره رضی الله عنه روایت است او میگوید که نبی علیه السلام فرمودند: یقیناً رعایت صلہ رحمی از کلمه (رحمن) گرفته شده است الله تعالی به صلہ رحمی گفت: کسیکه تو را وصل میکند من هم او را وصل میکنم به رحمت خود و کسیکه تو را قطع میکند من هم او را قطع میکنم از رحمت خود. مرقاة المفاتیح (۳۰۸۵/ ۷)

علماء کرام به استدلال این حدیث میگویند که قطع صلہ رحمی گناه کبیره است؛ زیرا که در حدیث شریف از برای آن وعید سخت آمده است.

۶- رعایت صلہ رحمی خانه ها و شهرها را آباد میکند.

به رعایت صلہ رحمی خانه ها و شهرها آباد میشود و هر نوع فساد از بین میرود. در حدیث شریف آمده است: عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَهَا: «إِنَّهُ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الرَّفْقِ فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَصَلَةُ الرَّحِمِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَحُسْنُ الْجَوَارِ يَعْمُرَانِ الدِّيَارَ وَيَزِيدَانِ فِي الْأَعْمَارِ». مسند أحمد (۴۲/ ۱۵۳) ووثق رجاله ابن حجر في الفتح.

ترجمه:- از حضرت عائشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم به او فرمودند: یقیناً به کسی که داده شد یک حصه از نرمی به تحقیق داده شد از برای او از خیر دنیا و آخرت و رعایت صلہ رحمی، اخلاق نیک و همسایگی خوب، خانه هارا آباد و عمر را زیاد میکند.

۷- رعایت صلہ رحمی سبب مغفرت و بخشش گناهان است. به رعایت صلہ رحمی الله تعالی گناهان بندگان را می بخشد. در حدیث شریف آمده است: عَنْ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي أَصَبْتُ ذَنْبًا عَظِيمًا فَهَلْ لِي تَوْبَةٌ؟ قَالَ: «هَلْ لَكَ مِنْ أُمَّ؟» قَالَ: لَا، قَالَ: «هَلْ لَكَ مِنْ خَالَةٍ؟» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَبِرِّهَا» سنن الترمذي ت شاكر (۳۱۴/ ۴)

ترجمه:- از عبد الله ابن عمر رضی الله عنهما روایت است او میگوید: شخصی به نزد نبی علیه السلام آمد و پرسید: ای رسول خدا! از من گناه بزرگی سر زده است آیا از برای من توبه است؟ نبی علیه السلام به ایشان فرمودند: آیامادر شما حیات است؟ او گفت: نخیر! سپس نبی علیه السلام فرمودند: آیا خاله شما حیات است؟ آن شخص گفت: بلی! نبی علیه السلام به ایشان فرمود: پس با اونیکی کن.

در حدیث فوق نبی علیه السلام برای آن شخص راه بخشش گناه بزرگ او را نیکی کردن با خاله معرفی کرد.

۸- رعایت صلہ رحمی سبب نجات از خاتمه بد میشود. کسیکه صلہ رحمی را مراعات میکند الله تعالی او را از خاتمه بد حفاظت میکند.

در حدیث شریف آمده است: عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَمُدَّ لَهُ فِي عُمُرِهِ، وَيُوسَعَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، وَيُدْفَعَ عَنْهُ مِيتَةُ السُّوءِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَلْيَصِلْ رَحِمَهُ» مسند أحمد مخرجا (۲/ ۳۸۷) إسناده قوي، وجوده المنذري في الترغيب والترهيب ۳/ ۳۳۵

ترجمه:- از حضرت علی رضی الله عنه روایت است که نبی علیه السلام فرمودند: کسیکه خوشحال میشود به این سخن که عمر او دراز شود و در رزق و روزی او فراخی بیاید و خاتمه بد از او دفع شود، پس او از الله بترسد و صلہ رحمی را رعایت کند.

مراد از خاتمه بد آن مرگی است که نبی علیه السلام از آن پناه خواسته است مانند: سوختن در آتش یا از جای بلند افتیدن، خرابی مغزبأثر و سسه شیطان در وقت مرگ، مرگ درحالت گناه و نشه، مرگ درحالت فرار از جهاد و غیره... تحفة الأحوذی (۳/ ۲۶۶)

۹- صلہ رحمی در قیامت گواهی میدهد از برای کسانی که صلہ رحمی را رعایت کرده اند.

صلہ رحمی در روز قیامت از برای رعایت کننده اش شهادتی و گواهی میدهد و این واضح است که برای کسیکه صلہ رحمی گواهی بدهد او کامیاب میباشد و به کسیکه صلہ رحمی گواهی بدهد که آنرا قطع کرده است آن شخص ناکام و در زیان قرار میگیرد در یک حدیث موقوف آمده است: عن ابن عباس رضي الله عنهما أنه قال: (وكلُّ رحم أتیة يوم القيامة أمام صاحبها تشهد له بصلته، إن كان وصلها، وعليه بقطيعة إن كان قطعها) (الأدب المفرد بالتعليقات (ص: ۱۷)

ترجمه:- از عبدالله بن عباس رضي الله عنهما روایت است او میگوید: که هر صله رحمی در روز قیامت به پیش روی صاحب خود می آید و از برای او در رعایت صله رحمی شهادت میدهد اگر صله رحمی را مراعات کرده بود بالای آن گواهی میدهد و اگر صله رحمی را قطع کرده بود بر علیه آن گواهی میدهد.

۱۰- کسیکه صله رحمی را مراعات کرده باشد از برای او در وقت عبور از پل صراط هیچ مشکل نمی باشد.

در روز آخرت پل صراط بالای جهنم گذاشته میشود صله رحمی و امانت به شکل انسان در کنار پل صراط به هر دو طرف ایستاد می باشند و کسانی که صله رحمی را مراعات کرده اند و امانت را ضایع نکرده اند صله رحمی و امانت از او حق خود را تقاضا نمی کنند. در صحیح مسلم در شفاعت کبرا در یک بخش از آن حدیث مشهور آمده است: (وَتُرْسَلُ الْأَمَانَةُ وَالرَّحْمُ، فَتَقُومَانِ جَنْبَتِي الصِّرَاطِ يَمِينًا وَشِمَالًا، فَيَمُرُّ أَوْلَاكُمْ كَالْبُرْقِ " قَالَ: قُلْتُ: يَا بَنِي أُمَّتِ وَأُمِّي أَيُّ شَيْءٍ كَمَرَّ الْبُرْقِ؟ قَالَ: " أَلَمْ تَرَوْا إِلَى الْبُرْقِ كَيْفَ يَمُرُّ وَيَرْجِعُ فِي طَرْفَةِ عَيْنٍ؟ ثُمَّ كَمَرَّ الرِّيحِ، ثُمَّ كَمَرَّ الطَّيْرِ، وَشَدَّ الرَّجَالِ، تَجْرِي بِهِمْ أَعْمَالُهُمْ وَنَبِيُّكُمْ قَائِمٌ عَلَى الصِّرَاطِ يَقُولُ: رَبِّ سَلِّمْ سَلِّمْ، حَتَّى تَعْجِزَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ، حَتَّى يَجِيءَ الرَّجُلُ فَلَا يَسْتَطِيعُ السَّيْرَ إِلَّا زَحْفًا). صحیح مسلم (۱/ ۱۸۷)

ترجمه:- فرستاده میشود امانت و صله رحمی و ایستاد میشوند در دو طرفه صراط، در راست و چپ، و اولین کسان از شما مانند برق از صراط عبور میکنند. ابو هریره رضی الله عنه میگوید: من گفتم مادر و پدرم فدایت یا رسول الله! چگونه مانند برق عبور میکنند؟ نبی علیه السلام فرمودند: آیا شما به برق نگاه نکردید چگونه می رود و باز می آید مانند چشم برهم زدن سپس مردمان دیگری عبور میکنند مانند باد یعنی اندکی آهسته، سپس مردمان دیگری عبور میکنند مانند: پرندهگان و مردان بسته شده که جاری میشود به آنها اعمال شان یعنی کسانی که عمل شان قوی باشد عبور آنها هم به سرعت می باشد و از کسیکه اعمال ضعیف باشد عبور آنها هم ضعیف میباشد و نبی شما در پل صراط ایستاده میباشد. و میگوید: ای پروردگارا حفاظت کن تا اینکه اعمال بندگان عاجز میشوند می آید یک مردی که از پل صراط عبور کرده نمی تواند مگر کشان کشان به سرین.